

La crescuda del riu aporta nutrients i sediments per al delta de l'Ebre

També afavoreix la regeneració del bosc de ribera i la neteja dels macròfits on prolifera la mosca negra

Zona del pas de barca de Garcia inundada per la recent crescuda. FOTO: JOAN REVILLAS

L'APUNT

La CHE prepara una nova crescuda controlada aquest mes de març

La Confederació Hidrogràfica de l'Ebre preveu dur a terme aquest mes de març una nova crescuda controlada, limitada a unes hores i amb finalitats ambientals. Aquestes maniobres, dues a l'any si l'estat de les reserves ho permet, es fan en compliment del règim de cabals ecològics definit al pla hidrològic vigent. A més, afavoreixen la neteja de macròfits (plantes aquàtiques) on prolifera la mosca negra i permeten l'estudi de la migració dels sediments a tram baix de l'Ebre. En una de les realitzades l'any passat, diferents tècnics i universitats van dur a terme un estudi detallat d'aquest trànsit, des dels pantans a la desembocadura, els canals i la plana deltaica.

MARIBEL MILLAN LÓPEZ
TORTOSA

Els cabals del riu Ebre van aquest cap de setmana a la baixa al seu tram final, amb 500 metres cúbics per segon al seu pas per Tortosa. S'acaba així la crescuda controlada que en les darreres setmanes ha suposat un increment substancial de l'aigua circulant, que ha arribat a inundar zones baixes i embarcadors de diferents municipis de les comarques de la Ribera d'Ebre i el Baix Ebre.

Els cabals es van arribar a multiplicar per deu, dels 150 metres cúbics per segon que es registraven fa un mes als 1.500 que es van assolir entre els dies 17, 18 i 19 de febrer. Del 20 al 27 de febrer van continuar en uns nivells alts de 1.000 metres cúbics per segon. Tot plegat, pel desembassament des del sistema de pantans de Mequinensa, Riba-roja i Flix, per tal de fer lloc a les importants avingudes d'aigua procedents del nord de la península, després del tren de borrasques que ha afectat el territori aquest hivern.

Si es produeixen com ara, de forma controlada i sense afectacions importants, les crescudes aporten molts beneficis al tram final del riu i el delta de l'Ebre.

Un dels principals és el d'aportació de sediments. En el pas dels segles del delta de l'Ebre es va formar amb els sediments arrossegats pel riu al llarg de la conca, però la construcció dels embassaments al segle XX va aturar aquesta dinàmica i ha comportat la regressió de tot l'espai. En períodes de crescuda com el recent, es torna a donar un relatiu arrossegament de sediments, fet que és visible amb la major terbolesa de l'aigua.

Atenent a les dades que publica la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE), el geòleg Álvaro Arasa ha analitzat els efectes de la recent crescuda de poc més de dues setmanes. Segons aquests càlculs, haurien arribat unes 43.000 tones de fang a la desembocadura, i per tant, al mar. Un material que es diposita a la costa del Delta però que no ha arribat als camps, per revertir el procés de subsidència (en-

Els primers tractaments contra la mosca negra, en espera

Un altre dels efectes de la crescuda ha estat que s'han hagut d'ajornar els tractaments contra la mosca negra, ja que els productes contra les larves no són efectius amb uns cabals molt elevats.

fonsament del terreny) que també pateix la zona. I és que es dona la circumstància que els canals, a través dels quals podrien arribar els sediments als camps, es troben tancats en aquesta època de l'any.

En aquest sentit, Arasa afirma que es podria de replantejar aquest cicle de l'aigua i de l'activitat agrícola per aprofitar el moment en què es produeixen crescudes naturals, que actualment acostumen a ser a l'hivern, a diferència del que passava antigament, «quan es donaven més a la primavera pel desgel a les muntanyes i a la tardor per les pluges abundants».

Pesca i aqüicultura

L'arribada de sediments i de grans cabals d'aigua dolça al mar suposa també que la zona marina al voltant del Delta disposi de més nutrients. Això és molt beneficiós tant per a la pesca com per a l'aqüicultura, amb la producció per exemple dels musclos, que s'alimenten de fitoplàncton a les badies dels Alfacs i el Fangar.

En aquest sentit, l'experiència d'anys com el 2015 demostra l'increment de la collita de musclos i ostones, i de la seua qualitat, en èpoques de grans cabals al riu Ebre.

Més enllà del Delta, les crescudes també aporten beneficis al tram final del riu, explica al Dia-ri Susanna Abella, portaveu de la Plataforma en Defensa de l'Ebre (PDE). Així, la major quantitat d'aigua i el gran corrent, «ajuda a regenerar el bosc de ribera i a eliminar macròfits, les plantes aquàtiques on proliferen les larves de la mosca negra», comenta l'activista.

Pel que fa als sediments, des de la Plataforma insisteixen a la CHE que cal avançar de forma més decidida i dur a terme proves pilot a gran escala per avaluar la millor forma d'alliberar-los i que puguin arribar a la desembocadura i distribuir-se per tota la plana deltaica.

«Està bé fer estudis, però cal avançar i fer una prova pilot relevant des de l'embassament de Riba-roja, portem anys de retard», comenta Abella.